

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงวิชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๒/๒๕๕๓

วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ กรณี นายสุขุม เชิดชื่น สมาชิกวุฒิสภา ไม่ยื่นเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๒

ด้วยประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้มีคำร้องลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ กรณี นายสุขุม เชิดชื่น สมาชิกวุฒิสภา จงใจไม่ยื่นเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๒

ได้ความตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งมายังศาลรัฐธรรมนูญว่า นายสุขุม เชิดชื่น ผู้ถูกร้องได้รับพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓ ตามสำเนาประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นระยะเวลาก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน

จึงมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยก่อนว่า นายสุขุม เชิดชื่น เป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน มาตรา ๒๕๑ (๔) และมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ หรือไม่ ถ้ามีหน้าที่ต้องยื่น นายสุขุม เชิดชื่น จะต้องปฏิบัติตามระยะเวลาในมาตรา ๒๕๒ (๑) หรือไม่

พิจารณาแล้ว ได้ความว่า ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยการแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับที่ถูกยกเลิกไป เมื่อประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน มีบทบัญญัติในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับการแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับที่ถูกยกเลิกไป และดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าจะครบวาระ ฯลฯ บทบัญญัติในมาตรา ๓๑๕ วรรคสาม ดังกล่าว จึงเป็นการรับรองสถานะของสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับแต่งตั้งโดยชอบตามรัฐธรรมนูญฉบับที่ถูกยกเลิกไป

คงดำรงสถานะเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เพื่อให้สถานการณ์เป็นสมาชิกวุฒิสภา
คงมีผลต่อเนื่องกัน

ดังนั้น จึงต้องถือว่า ผู้ถูกร้อง เป็นสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๒๕๑ (๔) ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยด้วย นายสุขุม เชิดชื่น จึงมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะพร้อมเอกสารประกอบ ซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์
ความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชี และสำเนาหลักฐาน
ที่ยื่นไว้ทุกหน้าด้วยต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้ครบถ้วนในกรณีที่มีการ
เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติไว้

ส่วนปัญหาที่ว่า ผู้ถูกร้องจะต้องยื่นเอกสารตามมาตรา ๒๕๑ ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา
๒๕๒ (๑) หรือไม่

พิจารณาแล้ว มาตรา ๒๕๒ (๑) บัญญัติว่า “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตาม
มาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มืออยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่น
ภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง”
สำหรับผู้ถูกร้อง ซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับที่ถูกยกเลิกไปและมี
บทเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน บัญญัติให้ดำรงสถานะเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับ
ปัจจุบันต่อไปจนกว่าจะครบวาระ ดังนั้น กรณีของผู้ถูกร้อง จึงไม่มีการเข้ารับตำแหน่งตามมาตรา ๒๕๒ (๑)
ดังกล่าว ในปัญหาข้อนี้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรตาม
รัฐธรรมนูญที่มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ ถึงมาตรา ๒๕๖
ในหมวดที่ ๑๐ ว่าด้วยการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ได้พิจารณาการใช้อย่างบังคับบทบัญญัติในมาตรา ๒๕๒ (๑)
แล้ว มีความเห็นว่า กรณีของผู้ถูกร้องต้องถือเอาวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีผลใช้บังคับคือ
วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นวันเริ่มต้นการเข้ารับตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งเป็นการตีความ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๒ (๑) โดยศาลรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยหรือ
ตีความให้เป็นอย่างอื่นได้ เพราะเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กรแตกต่างกัน หากศาลรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัยหรือตีความเป็นอย่างอื่นได้ และต้องถือตามความเห็นของศาลรัฐธรรมนูญ ก็จะกลายเป็นศาล
รัฐธรรมนูญเข้าไปแทรกแซงการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือการใช้อำนาจขององค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่น
ซึ่งมีความเป็นอิสระเสมอกับศาลรัฐธรรมนูญ และที่สำคัญไม่มีปัญหานี้มาสู่การวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกร้องจึงต้องมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๕๒ (๑) โดยเคร่งครัด กล่าวคือต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนตามมาตรา ๒๕๑ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีผลใช้บังคับ ซึ่งถือว่าเป็นวันเข้ารับตำแหน่งของผู้ถูกร้อง

ตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความต่อไปว่าผู้ถูกร้องได้ยื่นเฉพาะบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้รับเอกสารดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ภายในระยะเวลาที่มาตรา ๒๕๒ (๑) กำหนดไว้ แต่มิได้ยื่นเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีที่ผ่านมาพร้อมเอกสารดังกล่าวด้วย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้มีหนังสือทวงถามและกำหนดเวลาให้ผู้ถูกร้องยื่นเอกสารให้ครบถ้วน ตามมาตรา ๒๕๒ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อีกรวม ๓ ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๑ ตามหนังสือที่ ปช. ๑๑๗๒ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบและให้ชี้แจงข้อเท็จจริง

ครั้งที่ ๒ ตามหนังสือ ปช. ๐๐๐๒.๐๑/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ แจ้งให้ผู้ถูกร้องส่งเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ครั้งที่ ๓ ตามหนังสือ ปช. ๐๐๐๒.๐๑/๓๒๖๕ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แจ้งให้ผู้ถูกร้องส่งเอกสารประกอบและแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ ได้รับหนังสือ ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อขอผ่อนผันการจัดส่งเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินออกไปอีก ๗ วัน และต่อมามีหนังสือลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ถึงประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อขอขยายเวลาการส่งเอกสารดังกล่าวออกไปอีกประมาณ ๓ สัปดาห์

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาเห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยไม่ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน และไม่แนบบสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา ตามรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ แม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบและดำเนินการให้ถูกต้องถึง ๓ ครั้ง แต่ผู้ถูกร้องก็มีได้ดำเนินการ จึงมีมติด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ในการประชุม ครั้งที่ ๔๘/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่ กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสผู้เกี่ยวข้องแถลงหรือชี้แจงก่อนการวินิจฉัยชี้ขาด และได้มีการออกนั่งพิจารณาเพื่อรับฟังคำแถลงของผู้ร้องและผู้ถูกร้อง

ผู้ร้องได้แถลงยืนยันข้อเท็จจริงตามคำร้อง

ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๗ และวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ ชี้แจงว่า ผู้ถูกร้องมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขออุทธรณ์ มติคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยอ้างว่าได้รับเอกสารจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ครบถ้วน และโทรศัพท์ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแล้วและยืนยันว่ามีเจตนาที่จะไม่ส่งสำเนาเอกสารดังกล่าว พร้อมทั้ง ส่งสำเนาเอกสาร จำนวน ๑๑๔ ฉบับ รูปถ่าย ๕ รูป เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย สาเหตุที่ทำให้ ต้องยื่นเอกสารต่อผู้ร้องล่าช้ามีหลายประการ เช่น ทรัพย์สินอยู่ระหว่างการโอนและมีจำนวนหลายรายการ เอกสารถูกพนักงานสอบสวนยึดในการดำเนินคดีอาญา ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอเอกสารจาก หน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพราะสภาพพจนานุกรมในสังคมติดลบ เอกสารของสำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ส่งไปให้ผู้ถูกร้องไม่ได้รับ เพราะที่ตั้งของบริษัทที่ทำการ ของผู้ถูกร้องเป็นอาคารสำนักงานให้เช่าซึ่งมีหลายบริษัทอยู่รวมกัน รวมทั้งการถูกกีดกันแกล้งจาก เจ้าหน้าที่บางคน นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องเห็นว่า การชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญในบางเรื่องเขียนเป็นลายลักษณ์ อักษรไม่ได้ จึงขอชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญด้วยวาจา

ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ผู้ถูกร้องจัดส่งสำเนาเอกสารการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีอากร (แบบ ภ.ง.ด. ๕๐ ก) ประจำปี ๒๕๓๕ ปี ๒๕๔๐ และปี ๒๕๔๑ รวม ๓ ปี ต่อศาลรัฐธรรมนูญ และอนุญาตให้ผู้ถูกร้องจัดทำคำชี้แจงตามที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าไม่สามารถชี้แจงด้วยวาจาได้ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญ ภายใน ๓ สัปดาห์ นับแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ส่งหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ประเภทเงินประจำตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ประจำปีภาษี ๒๕๕๐ ปีภาษี ๒๕๕๑ และ ปีภาษี ๒๕๕๒ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ และมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๓

ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องมีทรัพย์สินและหนี้สินในขณะที่ยื่นแบบเป็นจำนวนมาก ได้แก่ บัญชีเงินฝากในธนาคาร หุ่นในบริษัทต่างๆ เงินกู้ ที่ดิน บ้านให้เช่า ยานพาหนะ และทรัพย์สินอื่นๆ เช่น โบราณวัตถุ อัญมณี ทองคำ โดยทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวเก็บไว้หลายแห่ง บางรายการสูญหาย ทำให้ยากแก่การรวบรวมให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาอันจำกัด และเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาว่าจงใจไม่ยื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามที่กฎหมายกำหนด จึงยื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยตั้งใจว่าจะพยายามรวบรวมสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวส่งให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในภายหลัง แต่ในช่วงปี ๒๕๕๐ ผู้ถูกร้องถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ มีเจ้าหน้าที่ไปตรวจค้นและยึดเอกสารจากที่พักและที่ทำงานของผู้ถูกร้องไปเป็นจำนวนมาก ทำให้ยากต่อการติดตามรวบรวมเอกสารให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามเดิมได้ นอกจากนั้น เอกสารเกี่ยวกับสัญญาเงินกู้บางรายได้สูญหายไปด้วย ส่วนหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแจ้งถึงผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องชี้แจงว่าได้รับเพียงฉบับเดียว คือ ฉบับลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ส่วนฉบับอื่นๆ ได้ตรวจสอบแล้วไม่ปรากฏว่า พนักงานของบริษัทผู้ใดจำได้ว่าเคยเห็นหนังสือฉบับดังกล่าวหรือไม่

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกวุฒิสภาซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ บัญญัติให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน ฯลฯ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายในเวลาตามมาตรา ๒๕๒ (๑) ผู้ถูกร้องจึงต้องมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เอกสารที่ผู้ถูกร้องต้องยื่นต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามที่กฎหมายบังคับไว้มี ๓ ประเภท คือ (๑) บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน (๒) เอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว (๓) สำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ถูกร้องมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องยื่นเอกสารทั้งสามประเภท จะขาดประเภทใดประเภทหนึ่งไม่ได้ การที่ผู้ถูกร้องยื่นเฉพาะเอกสารประเภท (๑) แต่เพียงอย่างเดียวไม่ได้ยื่นเอกสารประเภท (๒) และ (๓) ด้วย จะถือว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นเอกสารประเภท (๑) หรือทั้ง ๓ ประเภท ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ ได้หรือไม่

เห็นว่า คำว่า “จงใจ” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ น่าจะมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “จงใจ” ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ ว่าด้วยละเมิด และใกล้เคียงกับคำว่า “เจตนา” ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๕ กล่าวคือ เป็นการกระทำ

โดยรัฐสำนึกและผู้กระทำประสงค์ต่อผล ซึ่งก็คือเป็นการกระทำโดยตั้งใจนั่นเอง กรณีนี้ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องยื่นเอกสารทั้งสามประเภทต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่ผู้ถูกร้องยื่นเพียงประเภท (๑) อย่างเดียวโดยไม่ยื่นพร้อมเอกสารประเภท (๒) และ (๓) ด้วย เมื่อถูกทวงถามถึง ๓ ครั้ง ๓ วัน ผู้ถูกร้องได้ขอผ่อนผันการยื่นไปในครั้งแรก ครั้งที่สามได้ขอขยายระยะเวลาการยื่นออกไปอีก แต่ก็ไม่ได้ยื่นภายในกำหนดเวลาที่ขอขยายออกไป เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ประชุมลงมติว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นเอกสารประกอบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ ผู้ถูกร้องจึงได้ขอก่อความไม่สะดวกในการรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินขึ้นอ้าง เพื่ออุทธรณ์โต้แย้งมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และเมื่อปัญหามาสู่ศาลรัฐธรรมนูญตามคำร้องของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ ผู้ถูกร้องก็ยื่นหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ประเภทเงินประจำตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ประจำปีภาษี ๒๕๕๐ ปีภาษี ๒๕๕๑ ปีภาษี ๒๕๕๒ ต่อศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นเอกสารที่ผู้ถูกร้องไม่มีหน้าที่ต้องยื่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ แต่ประการใด นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องก็ยังแถลงเป็นหนังสืออ้างความไม่สะดวกในการทำบัญชีรวบรวมทรัพย์สินของผู้ถูกร้องซึ่งมีเป็นจำนวนมากต่อศาลรัฐธรรมนูญด้วย ได้พิจารณาพฤติการณ์ดังกล่าวมาของผู้ถูกร้องแล้วเห็นว่า แม้ผู้ถูกร้องจะมีทรัพย์สินจำพวกอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์เป็นจำนวนมาก และเอกสารเกี่ยวกับสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้ถูกร้องจะอยู่กระจัดกระจายตามที่ต่างๆ หลายแห่งและบางส่วนสูญหายไปก็ตาม ผู้ถูกร้องก็น่าจะมีเวลาเพียงพอที่จะรวบรวมทำบัญชีแสดงหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินเหล่านั้นในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าวให้เสร็จได้ภายในระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นเวลา ๑ ปีเศษหาใช่เป็นเรื่องพันวิสัยที่จะกระทำไม่ได้ดังที่ผู้ร้องอ้าง เช่น สำเนาโฉนดที่ดิน สำเนาบัญชีเงินฝาก (STATEMENT) ของผู้ถูกร้อง และสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นต้น ผู้ถูกร้องก็อาจจัดหาสำเนาจากหน่วยงานหรือธนาคารที่เกี่ยวข้องหรือถ่ายภาพสำเนามาประกอบเอกสารที่ยื่นได้การที่ผู้ถูกร้องขอผ่อนผันและในที่สุดมิได้ยื่นสำเนาเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงถือได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นเอกสารประกอบตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดไว้ เอกสารประกอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกร้องต้องยื่นพร้อมบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นเอกสารที่ใช้พิสูจน์ความมืออยู่จริงของบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน เมื่อมิได้ยื่นเอกสารประกอบดังกล่าว บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินก็ไม่มีทางพิสูจน์ได้ว่าความมืออยู่จริงเป็นอย่างไร ดังนั้น การยื่นบัญชี

ทรัพย์สินและหนี้สินจึงไม่มีประโยชน์อันใด ข้อเท็จจริงจึงต้องฟังว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ เพื่อพิสูจน์ความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ ข้ออ้างของผู้ถูกร้องฟังไม่ขึ้น

นายปรีชา เถลิมาณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ